Vad är en vägförening?

Egentligen är begreppet vägförening avskaffat rent juridiskt, men det används i vardagligt tal för en enskild väg som sköts och förvaltas gemensamt av fastighetsägare. Vi har också kvar ordet vägförening i vårt namn, precis som många andra föreningar.
Det vägföreningen förvaltar är en gemensamhetsanläggning. Vår gemensamhets-anläggning heter Leksand Laknäs GA16.
Vi faller under lagen om förvaltning av samfällighetsföreningar, som är den juridiska personen. Vår samfällighetsförening (vägförening) förvaltar och sköter gemensamhets-anläggningen Leksand Laknäs GA16.
Vi är en enskild väg och är medlem i Riksförbundet Enskilda Vägar.

Länk till Riksförbundet Enskilda Vägar

Måste jag vara med i vägföreningen?

Ja om du äger en fastighet som enligt Lantmäteriets förrättningsbeslut ingår i vår gemensamhetsanläggning, då är du automatiskt medlem. Eller man kan hellre säga att du är delägare i föreningen genom din fastighet. Det är ingen förening som du kan välja att vara med i eller inte.

Vad är vägföreningens skyldighet?

Uppdraget för vägföreningen / gemensamhetsanläggningen är att sköta och underhålla de vägar inom vägområdet som grundas på förrättning av Lantmäteriet. En av de viktigare uppgifterna är snöröjning, halkbekämpning, slå vägkanter, dikning och beläggningsarbeten. Vägföreningen varken bygger eller färdigställer nya vägar, utan vi tar över underhållet av befintliga vägar efter att Lantmäteriet fattat förrättningsbeslut.

Vad får vägföreningen göra?

Som ansvarig väghållare har vi rätt att förvalta och sköta vägen på det sätt som vi anser bäst, exempelvis genom beläggningsarbeten. Vägföreningen har rätt att tillfälligt stänga av vägar och leda om trafik. Övriga trafikregler, som till exempel hastighetsbegränsningar faller under trafikstadgan och är kommunens ansvar. Vägföreningen har rätt att agera inom ett område av två meter från vägkanten, enligt Lantmäteriets beslut. Det kan då handla om dikning eller kräva att skymmande växtlighet tas bort av fastighetsägaren. Även om vägen går över annans mark, har vägföreningen rätt att agera på vägen, så länge den ingår i gemensamhetsanläggningen. Man kan säga att förrättningsbeslut av väg går före äganderätt. Vägföreningen äger ingen mark.

Men vem bestämmer hur vägföreningen ska skötas?

Det gör alla medlemmar – eller delägare tillsammans. Alla har ansvar. Varje år kallas till årsstämma då budget, vägavgift och annat fastställs och en styrelse väljs på demokratisk grund. Stämman ska också godkänna årets utförda åtgärder och ge styrelsen ansvarsfrihet, om den så tycker. En extra årsstämma kan också äga rum, om det krävs. Det är fastighetsägarna i vår gemensamhetsanläggning som får rösta. Det löpande arbetet sköts av styrelsen som gör jobbet på sin fritid och får ett visst arvode.

Länk till stadgarna för Laknäs Östanhols vägförening

Måste jag betala vägavgiften och vad händer om jag inte gör det?

Ja, enligt lagen måste du betala vägavgiften om din fastighet ingår i vår gemensamhetsanläggning enligt Lantmäteriet. Vi skickar en påminnelse för obetald avgift, sedan går det vidare till inkasso och i värsta fall till Kronofogden. Så det är ingen bra idé att inte betala. Då är det bättre att komma på årsstämman och påverka besluten av budget och avgift, eller att engagera sig i vägföreningen om man är missnöjd.

Vem har ansvaret för vägtrummor?

Man kan säga att det är ett delat ansvar. Fastighetsägaren äger och har ansvar för trumma som ligger under en infart till fastigheten. Trumman måste vara av tillräcklig dimension, felfri och nedgrävd på rätt sätt. Vägföreningen har ansvar för trummor som ligger tvärs under en väg och för vattenflödet i diken och trummor. Men om en privat vägtrumma är otillräcklig måste den bytas eller spolas. Säg till vägföreningen om du som fastighetsägare vill byta trumma, så kan vi kanske hjälpas åt.

Dom kör väldigt fort här. Får jag sätta ut en blomlåda eller något som farthinder där jag bor?

Vi är medvetna om att många kör alldeles för fort och tyvärr är det ofta folk som bor i området, kanske t o m grannar. Men du får inte på eget bevåg sätta ut hinder på vägen. De kan orsaka problem för vägunderhållet och stå så att de utgör en trafikfara. Ta i stället kontakt med vägföreningen och framför ditt önskemål. Vi kan titta på frågan och eventuellt be kommunen göra en trafikmätning som underlag. Vägföreningen har rätt att ta bort hinder som inte är godkända. Frågan är knepig, eftersom vi inte kan ha hinder överallt på våra vägar och många vänder sig emot fartbegränsningar där man inte bor – men vill gärna ha där man själv bor… Och det visar sig att många gasar på mer efter hindret i stället. Fartbegränsning kan i vissa fall vara en lösning men mest hänger det på att vi alla visar respekt och hänsyn och håller godkänd hastighet.

Jag bor vid en liten väg som inte sköts av vägföreningen, men jag måste ändå betala full avgift. Hur kommer det sig?

Det där är en vanlig fråga. Faktum är att vägföreningen inte har ansvar för alla vägar inom sitt område (båtnadsområde). Det finns en hel del så kallade stickvägar eller mer privata anslutningar som ligger utanför gemensamhetsanläggningen och där fastighetsägarna eller en samfällighet har ansvaret. Anledningen är att det där inte finns förrättning av Lantmäteriet. Det finns också vägar som kommunen och Trafikverket sköter inom vägföreningens område. Skälet till att alla ska betala vägavgift är att alla fastighetsägare till sist är beroende av vägföreningens / gemensamhetsanläggningens vägnät i stort och därmed att alla vägar är i bra skick.

Länk till kartan över Leksand Laknäs GA16 – vägföreningens område

Jag har fått faktura på vägavgiften men jag äger inte längre fastigheten. Hur gör jag?

När vägföreningen skickar ut fakturor utgår vi från Lantmäteriets fastighetsregister. Det dateras upp fortlöpande, men ibland släpar registreringarna efter och då får vi inte uppgift i tid om den faktiska ägaren. Vi kan själva inte följa och kontrollera alla fastighetsbyten. Om du nyligen har, eller inom kort ska göra en fastighetsförsäljning är det klokt att informera den nya ägaren om att det kommer en vägavgift. Ni kan då själva reglera den och se hur mycket var och en ska betala.

Det där med vägförening och enskilda vägar verkar konstigt. Varför kan inte kommun och stat ta hand om alla vägar?

Det där är ju en politisk fråga. I princip är huvudanledningen att fastighetsägare ska betala för sin väghållning, på samma sätt som man betalar för exempelvis sophämtning. Vi har många som äger fastigheter här men som är skrivna i andra kommuner och de kan då inte bidra till vägarna genom kommunalskatten. Centralorten har ofta kommunal väghållning och skälet är att det är ett allmänt intresse att alla ska kunna ta sig till affärer och service. Men det är som sagt politiska beslut i grunden. Alla tänker kanske inte på att enskilda vägar är den vanligaste vägformen i Sverige.
Vi har 4 300 mil (!) enskild väg i landet och det är tre gånger så mycket som kommunernas och statens vägar tillsammans.

Fick du inte svar på din fråga? Se även vårt dokument ”Mer om vägföreningen” där vår verksamhet presenteras.

Du är också välkommen att skicka ett mejl med din fråga:
ga16ordf@laknas.se